राज्य योजना सन २०१६-१७ निसर्ग पर्यटन योजने अंतर्गत चालू बाब प्रस्ताव.

महाराष्ट्र शासन महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र. डब्ल्यूएलपी-०७.१६ /प्र.क्र.२२५/फ-१

मंत्रालय, मुंबई ४०००३२. दिनांक :- ०३ ऑगस्ट, २०१६.

वाचा:-

- १. वित्त विभागाचे परिपत्रक क्रमांक :- अर्थसं-२०१६/प्र.क्र.८०/अर्थ-३, दिनांक ०१.४.२०१६
- २. वित्त विभागाचे परिपत्रक क्रमांक :- अर्थसं-२०१६/प्र.क्र.८९/अर्थ-३, दिनांक २०.४.२०१६
- 3. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र. कक्ष-१/पी/यो/चाबाप्र/प्र.क्र.२३/(१६-१७)/६३८ दिनांक :- ०५.०७.२०१६.
- ४. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र. कक्ष-१/पी/यो/चाबाप्र/प्र.क्र.२३/(१६-१७)/७९६/१६-१७ दिनांक :-२६.०७.२०१६.

प्रस्तावना:-

सन २०१६-१७ राज्यस्तरीय योजनेतंर्गत निसर्ग पर्यटन योजना (२४०६-२२९५) या लेखाशिर्षांतर्गत रुपये ४७२४.८८ लक्ष इतका नियतव्यय मंजूर व अर्थसंकल्पित करण्यात आला आहे.

संदर्भ क्रमांक ३ व ४ च्या पत्रान्वये अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी निसर्ग पर्यटन योजना (२४०६-२२९५) या योजनेतर्गत रु. ६४६.२० लक्षचा प्रस्ताव शासन मान्यतेसाठी सादर केला आहे. उक्त योजनेमधील विहीत प्रयोजनाखाली अर्थसंकल्पित निधीच्या ८० % मर्यादेत निधी माहे डिसेंबर, २०१६ पर्यत खर्च करण्यास " अर्थसंकल्पात समाविष्ट असलेल्या योजनांतर्गत जुन्या योजनांचा खर्च – योजनेच्या स्वरुपात अथवा व्याप्तीमध्ये बदल होत नसल्यास वित्त विभागाबरोबर नियोजन विभागाचीही सहमती आवश्यक नाही "या अटीवर खर्च करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे.

शासन निर्णय :-

सदर शासन निर्णयान्वये सोबत जोडलेल्या विवरणपत्राप्रमाणे खालील अटींच्या अधीन राहून रुपये ६४६.२० लक्ष निधी खर्च करण्यास शासनाची मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.

- 9. सदर योजनेवर खर्ची टाकावयाची रक्कम सन २०१६-१७ मध्ये लेखाशिर्ष क्र.२४०६ वनीकरण व वन्यजीवन, पंचवार्षिक योजनांतर्गत, राज्य योजनांतर्गत योजना (०२) (०६) इको टुरिझम (राज्य) (२४०६-२२९५) अंतर्गत उद्दीष्टिनहाय, अर्थसंकल्प वितरण प्रणालीद्वारे प्राप्त होणाऱ्या निधीतून सोबत जोडलेल्या विवरणपत्रानुसार खर्च करण्यात यावी.
- २. योजनांतर्गत प्रस्तावित कार्यबाबींना आवश्यकतेनुसार सक्षम प्राधिकाऱ्यांनी प्रशासकीय व तांत्रिक मान्यता प्रदान केलेली आहे, याची खातरजमा झाल्यानंतरच सदर कार्यबाबीवर निधी खर्ची टाकण्यात यावा आणि याची जबाबदारी प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) यांची राहील.

- कार्यबाबीमध्ये खरेदीचा समावेश असल्यास शासनाने विहित केलेल्या पद्धतीचा अवलंब करुन खरेदी करण्यात यावी.
- ४. सदर कामे करताना भारतीय वन अधिनियम, १९२७, वन्यजीव (संरक्षण) अधिनियम १९७२ व वन (संवर्धन) अधिनियम १९८० चा भंग होणार नाही या अटीवर मंजूरी देण्यात येत आहे.
- ५. केंद्र शासन व राज्य शासनाचे निसर्ग पर्यटन धोरणाशी अनुकूल राहतील अशीच कामें कार्यान्वित करावी.
- ६. कार्यबाबींमध्ये खरेदीचा समावेश असल्यास शासनाने विहित केलेल्या पध्दतीचा अवलंब करुन खरेदी करण्यात यावी.
- ७. वित्त विभागाने निर्गमित केलेल्या विविध मार्गदर्शन सूचनांचे व वित्त विभागाचे परिपत्रक क्रमांक विअप्र-२०१३/प्र.क्र. ३०/२०१३/विनियम, भाग-२, दिनांक :- १७.०४.२०१५ व क्रमांक :- अर्थसं-२०१६/प्र.क्र.८९/अर्थ-३, दिनांक २०.४.२०१६ च्या परिपत्रकाचे काटेकोर पालन करावे.
- २. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाचे परिपत्रक वित्त विभागाचे परिपत्रक क्रमांक :- अर्थसं-२०१६/प्र.क्र.८९/अर्थ-३, दिनांक:- २०.०४.२०१६ ला अनुलक्षून निर्गमित करण्यात येत आहे.
- ३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१६०८०४१५५६०१०४१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अरविंद आपटे) विशेष कार्य अधिकारी

महसूल व वन विभाग

प्रति:

- १) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन बल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
- २) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
- ३) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
- ४) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र निसर्ग पर्यटन मंडळ, नागपूर
- ५) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) पूर्व, नागपूर.
- ६) मुख्य वनसंरक्षक तथा क्षेत्र संचालक, पेंच व्याघ्र प्रकल्प, नागपूर.
- ७) मुख्य वनसंरक्षक तथा क्षेत्र संचालक, ताडोबा-अंधारी व्याघ्र प्रकल्प, चंद्रपूर.
- ८) मुख्य वनसंरक्षक तथा क्षेत्र संचालक, मेळघाट व्याघ्र प्रकल्प, अमरावती.
- ९) वनसंरक्षक तथा क्षेत्र संचालक, नवेगांव नागझिरा व्याघ्र प्रकल्प, गोंदिया.
- १०) महालेखापाल १ व २ (लेखा परीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर.
- ११) निवड नस्ती, फ-१ कार्यासन, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय मुंबई ३२.

*****

शासन निर्णय क्रमांक :- डब्ल्यूएलपी ०७.१६/प्र.क्र. २२५ /फ-१, दिनांक :- ०३ ऑगस्ट, २०१६ सोबतचे विवरणपत्र.

(रक्कम रुपये लाखात)

प्रधान	सविस्तर शिर्ष	ऑगस्ट,	सप्टेंबर,	ऑक्टोबर,	नोव्हेंबर,	एकूण
शिर्ष		२०१६	२०१६	२०१६	२०१६	
9	२	3	8	4	દ્દ	(9
	०२-मजुरी	9६.३३	४८.९९	86.98	१८.९९	9६३.३०
२४०६ २२९५	२१- पुरवटा व सामग्री	00.00	9२२.9०	9२२.9०	9२२.०९	४०६.९९
	२७-लहान बांधकामे	۶.۷۶	99.६७	ঀঀ.६७	99.६८	३८.९१
	५०-इतर खर्च	3.00	99.90	99.90	99.90	30.00
	एकूण	६ ४.६२	१९३.८६	१९३.८६	१९३.८६	६४६.२०

****

शासन निर्णय क्रमांक :- डब्ल्यूएलपी ०७.१६/प्र.क्र. २२५/फ-१, दिनांक :- ०३ ऑगस्ट, २०१६ सोबतचे परिशिष्ट

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), पूर्व नागपूर यांचेकडील खालीलप्रमाणे एकूण कामे रू. ६४६.२० लक्ष

पेंच व्याघ्र प्रकल्प

अ.क्र.	योजनेतील प्रस्तावित बाबनिहाय कामे	बाबनिहाय अंदाजित
		रक्कम (लाखात)
9	पेंच व्याघ्र प्रकल्पामध्ये पर्यटनाला चालना देण्याकरीता ७ पर्यटक	34.00
	रस्त्यांची दुरुस्ती करणे.	
२	पूर्व पेंच, पिपरीया वनपरिक्षेत्रातील सिल्लारी, येथे वन विश्रामगृहाची	28.99
	रंग रंगोटी व विशेष दुरुस्ती करणे.	
3	सालेघाट (वन्यजीव) वनपरिक्षेत्रातील सालेघाट येथील वन	94.38
	विश्रामगृहाची रंग रंगोटी व विशेष दुरुस्ती करणे.	
8	नागलवाडी (वन्यजीव) वनपरिक्षेत्रातील सुरेवाणी येथील वन	94.38
	विश्रामगृहाची रंग रंगोटी व विशेष दुरुस्ती करणे.	
ч	पूर्व पेंच, पिपरीया वनपरिक्षेत्रातील तोतलाडोह येथील टायगर टॉप	८.२३
	वन विश्रामगृहाची रंग रंगोटी व विशेष दुरुस्ती करणे.	
ξ	देवलापार (वन्यजीव) वनपरिक्षेत्रातील खुर्सापार गेटजवळ	ξ. 00
	प्रसाधनगृहाचे बांधकाम करणे. (स्त्री व पुरुष पर्यटकांसाठी)	
(9	पुर्व पेंच, पिपरीया वनपरिक्षेत्रातील अमलतास व अंबाखोरी येथे	92.00
	प्रसाधनगृहाचे बांधकाम करणे (स्त्री व पुरुष पर्यटकांसाठी) (२ नग)	
۷	पर्यटकांकरीता माहितीदर्शक व सूचना फलक लावणे.	२०.००
9	पर्यटकांकरीता स्वागत कक्षाच्या सोई सुविधा उपलब्ध करुन देणे.	9.40
	एकूण	988.80

उमरेड कऱ्हांडला अभयारण्य

अ.क्र.	योजनेतील प्रस्तावित बाबनिहाय कामे	बाबनिहाय अंदाजित
		रक्कम (लाखात)
9	उमरेड क-हांडला अभयारण्यातील ३ पर्यटक रस्त्यांची दुरुस्ती	9७.६६
	करणे.	
२	पर्यटकाकरिता माहितीदर्शक व सूचना फलक लावणे.	97.00
3	पर्यटक मार्गदर्शकांचे (Guide and Staff) प्रशिक्षण व साहित्य खरेदी	4.00
	एकूण	३४.६६

बोर व्याघ्र प्रकल्प

अ.क्र.	योजनेतील प्रस्तावित बाबनिहाय कामे	बाबनिहाय अंदाजित
		रक्कम (लाखात)
9	बोर व्याघ्र प्रकल्पातील २ पर्यटक रस्त्यांची दुरुस्ती करणे.	90.00
२	पर्यटकाकरिता माहितीदर्शक व सूचना फलक लावणे.	90.00
3	पर्यटक मार्गदर्शकांचे (Guide and Staff) प्रशिक्षण व साहित्य खरेदी	५.००
	एकूण	२५.००

नवेगाव-नागझिरा व्याघ्र प्रकल्प

	नवनाय-नानाज्ञारा ज्यात्र प्रयोग	
अ.क्र.	योजनेतील प्रस्तावित बाबनिहाय कामे	बाबनिहाय अंदाजित रक्कम
		(लाखात)
9	निलय विश्रामगृहाची दुरुस्ती करणे	१०.०५
२	सूचनादर्शक फलक	9.00
3	माहितीदर्शक फलक	4.00
8	व्हिडीओ/ साधे कॅमेरे (@०.५० x ५= २.५०)	२.५०
ч	माहिती पुस्तके / पत्रके	4.00
Ę	वेबसाईट बनविणे	२.००
(9	रेडिओक / इतर माध्यमातून प्रसिद्धी	२.००
۷	फिल्म बनविणे	५.००
9	निसर्ग पर्यटन गेटवर सोलर लाईट युनिट लावणे (@	9२.००
	२.०० X ६ = 9२.००)	
90	निसर्ग पर्यटनाच्या व्यवस्थेसाठी संगणक प्रणाली	9.40
	विकसीत करणे.	
99	गाईडना प्रशिक्षण व साहित्य / अभ्यास भेटी	90.00
97	नवेगाव – नागझिरा व्याघ्र प्रकल्पातील ७ पर्यटक	२९.५२
	रस्त्यांची विशेष दुरुस्ती करणे.	
93	टायगर रोड (पर्यटक रस्ता) कक्ष क्र. १२६ चे १.९० कि.	२.१६
	मी. वर रपट्यांचे बांधकाम करणे.	
98	टायगर रोड (पर्यटक रस्ता) कक्ष क्र. १२६ चे १.६० कि.	२.००
	मी. वर रपट्यांचे बांधकाम करणे.	
	·	<u> </u>

शासन निर्णय क्रमांकः **डब्ल्यूएलपी-०७.१६ /प्र.क्र.२२५/फ-१**

	एकूण	932.63
	९ नग = १८.००)	
23	बोरवेलांना सोलर सबमर्सिबल पंप बसविणे. (@२.०० X	9۷.٥٥
	कि. मी. वर रपट्यांचे बांधकाम करणे.	
२२	घाटमारा थाडेझरी (पर्यटक रस्ता) कक्ष क्र. ९९ चे १.७०	१.६०
	मी. वर रपट्यांचे बांधकाम करणे.	
२१	बायसन रोड (पर्यटक रस्ता) कक्ष क्र. १२१ चे २.२० कि.	0.20
	मी. वर रपट्यांचे बांधकाम करणे.	
२०	बायसन रोड (पर्यटक रस्ता) कक्ष क्र. १२१ चे २.२० कि.	2.89
	मी. वर रपट्यांचे बांधकाम करणे.	
98	बायसन रोड (पर्यटक रस्ता) कक्ष क्र. १२१ चे १.५० कि.	9.04
	मी. वर रपट्यांचे बांधकाम करणे.	
9८	बायसन रोड (पर्यटक रस्ता) कक्ष क्र. १२१ चे १.३० कि.	2.03
	मी. वर रपट्यांचे बांधकाम करणे.	
90	टायगर रोड (पर्यटक रस्ता) कक्ष क्र. १२६ चे १.५० कि.	9.82
	मी. वर रपट्यांचे बांधकाम करणे.	
9६	टायगर रोड (पर्यटक रस्ता) कक्ष क्र. १२६ चे ०.०५ कि.	99.0
	मी. वर रपट्यांचे बांधकाम करणे.	
94	टायगर रोड (पर्यटक रस्ता) कक्ष क्र. १२६ चे ०.२० कि.	9.८५

ताडोबा-अंधारी व्याघ्र प्रकल्प

अ.क्र.	योजनेतील प्रस्तावित बाबनिहाय कामे	बाबनिहाय अंदाजित रक्कम
		(लाखात)
9	मोहर्ली येथील प्रतिक्षालयाचे सौर विद्युतीकरण	6.00
	वातानूकूलन व्यवस्था करणे.	
२	मोहर्ली सभागृह येथे सौर विद्युतीकरण व्यवस्था करणे	ξ. 00
3	कोर विभागातील पर्यटक गेटचे आरक्षण कक्षाचे	9.00
	नुतनीकरण करण (wooden texture painting सह),	
	सौर विद्युतीकरण (१ K w क्षमतेचे) करणे.	
8	३ पर्यटक वाहनांकरीता मोहर्ली येथे शेड उभारणे.	3.04
ч	ताडोबा ते नवेगांव पर्यटन गेट पर्यतचे खडी रस्त्याचे	२००.००
	मजबूतीकरण / नूतनीकरण करणे.	
ξ.	अगरझरी कॅम्पीग साईटला जाळीचे कुंपण करणे.	92.08
9.	अगरझरी बटरफ्लाय गार्डन करिता पेवरब्लॉक लावणे.	९.६७
۷.	अगरझरी बटरफ्लाय गार्डन इंटरपिटीशन सेंटरची	9.08
	निर्मिती करणे.	
۶.	अगरझरी कॅम्पिंग साईट करीता साहित्य खरेदी करणे.	4.00
90.	अगरझरी कॅम्पिंग साईट करीता सोलर लाईट स्थापित	9.40
	करणे.	

शासन निर्णय क्रमांकः **डब्ल्यूएलपी-०७.१६ /प्र.क्र.२२५/फ-१**

99.	अगरझरी कॅम्पिंग साईटकरीता सोलर विद्यूतीकरण	0.40
	करणे. ५ K. w.	
٩२.	मोहर्ली वनविश्रामगृह परिसरात सोलर लाईट स्थापित	9.40
	करणे.	
२३.	मोहर्ली वनविश्रामगृह करिता सोलर विद्युतीकरण	0.40
	करणे. ५ K. w.	
२४.	मोहर्ली वनविश्रामगृहकरिता मॉडुलर किचन व किचन	9.40
	साहित्य खरेदी करणे.	
एकूण		२८०.००

काटेपूर्णा अभयारण्य

अ.क्र.	योजनेतील प्रस्तावित बाबनिहाय कामे	बाबनिहाय अंदाजित रक्कम
		(लाखात)
٩.	निसर्ग पर्यटन केंद्र, वाघा येथे विद्युतजोडणी.	8.43
٦.	सोलर सिस्टिम व पथदिव पुरवठा करणे.	२.३८
₹.	फलक तयार करणे.	9.00
8.	स्थानिक युवकांना ग्राम परिसर विकास समितीमार्फत	9.00
	गाईड प्रिशिक्षण व रिफ्रेशर कोर्स आयोजित करणे.	
٧.	ऑडीओ व्हिज्युअर ॲडस करीता संगणक व इतर	2.00
	आवश्यक साहित्य खरेदी (२ संच)	
ξ.	पर्यटन क्षेत्र तसेच कोटेपूर्णा अभयारण्याबाबत लहान	9.00
	पुस्तिका व चेकलिस्ट प्रसिध्दी करीता तयार करणे.	
9.	पर्यटकांचे सोई सुविधेकरीता साहित्य खरेदी करणे.	8.00
۷.	वन्यप्राणी व निसर्गाच्या प्रतिकृती तयार करणे.	9.00
एकूण		9६.९9

ज्ञानगंगा अभयारण्य

अ.क्र.	योजनेतील प्रस्तावित बाबनिहाय कामे	बाबनिहाय अंदाजित रक्कम
		(लाखात)
٩.	सोलर सिस्टिम व पथदिव पुरवटा करणे.	2.00
٦.	निसर्ग निर्वचन केंद्र, बोथा येथे वनविश्रामगृह देखभाल व	२.००
	दूरुस्ती व बेडिशड, गादी, अलमारी, खुर्ची टेबल	
	इत्यादी साहित्य खरेदी.	
3.	पर्यटन क्षेत्र तसेच अभयारण्याबाबत लहान पुस्तिका व	२.००
	चेकलिस्ट प्रसिध्दी करीता तयार करणे.	
8.	एफ. आर. पी. FRP Cabin	4.40
٧.	स्थानिक युवकांना ग्राम परिसर विकास समिती मार्फत	9.00
	गाईड प्रिशिक्षण व रिफ्रेशर कोर्स आयोजित करणे.	
	एकूण	१२.५०